

I

El Señor

(ISHA - UPANISHAD)

॥ अथ ईशोपनिषद् ॥

ॐ

पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात् पूर्णमयदच्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ

शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Eso es perfecto. Esto es perfecto. Lo perfecto viene de lo perfecto. Toma perfecto de lo perfecto y lo que queda es perfecto.

Que la paz y la paz y la paz reinen por doquier.

ॐ ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्स्य जगत् ।

तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ॥१॥

Todo lo que vive está lleno del Señor. No reclames nada; disfruta, no codicies Su propiedad. 1

कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतं समाः ।

एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न कर्म लिप्यते नरे ॥२॥

Entonces podrás esperar cien años de vida cumpliendo tu deber. De ninguna otra manera se puede evitar el apego a las acciones, orgulloso como estás de tu vida humana.2

असुर्या नाम ते लोका अन्धेन तमसाऽऽवृताः ।

तं स्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति ये के चात्महनो जनाः ॥३॥

Aquellos que niegan al Ser, vuelven después de la muerte a un nacimiento sin Dios, ciego, envuelto en la oscuridad. 3

अनेजदेकं मनसो जवीयो नैनद्देवा आप्नुवन्पुर्वमर्षत् ।

तद्भावतोऽन्यानत्येत तिष्ठत् तस्मिन्नपो मातरिश्वा दधाति ॥४॥

El Ser es uno. Inmóvil, se mueve más rápido que la mente. Los sentidos se demoran, el Ser va por delante. Inmóvil, aventaja a la persecución misma. Del Ser viene el aliento que es la vida de todas las cosas. 4

तदेजति तन्नैजति तदूरे तद्वन्तिके ।

तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः ॥५॥

Inmóvil, se mueve; está lejos y sin embargo cerca; dentro de todo, fuera de todo. 5

यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति ।

सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ॥६॥

Ciertamente el hombre que puede ver a todas las criaturas en si mismo y a si mismo en todas las criaturas, no conoce el dolor. 6

यस्मिन्सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभूद्विजानतः ।

तत्र को मोहः कः शोक एकत्वमनुपश्यतः ॥७॥

¿Cómo puede un hombre sabio, conociendo la unidad de la vida, viendo a todas las criaturas en si mismo, engañarse o afligirse? 7

स पर्यगाच्छुक्रमकायमव्रण मस्त्राविरँ शुद्धमपापविद्धम् ।

कविर्मनीषी परिभूः स्वयम्भुर्याथातथ्यतोऽर्थान् व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः ॥८॥

El Ser está en todas partes, sin cuerpo, sin forma, completo, puro, sabio, todo conocimiento, resplandeciente, dependiente solo de él mismo, trascendiéndolo todo, en la eterna sucesión asignando a cada periodo su deber. 8

अन्धं तमः प्रविशान्ति येऽविद्यामुपासते ।

ततो भूय इव ते तरो य उ विद्यायाँ रताः ॥९॥

Prende tu fe al conocimiento natural, tropieza a través de la oscuridad del ciego; prende tu fe al conocimiento sobrenatural, tropieza a través de una oscuridad aún más profunda. 9

अन्यदेवाहुर्विद्ययाऽन्यदाहुरविद्यया ।

इति शुश्रुम धीराणां ये नस्तद्विचक्षिरे ॥१०॥

El conocimiento natural trae un resultado, el conocimiento sobrenatural otro. Lo hemos oído de los sabios que claramente lo han explicado. 10

विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयँ सह ।

अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ॥११॥

Aquellos que saben y pueden distinguir entre conocimiento natural y conocimiento sobrenatural pueden, por el primero, trascender lo perecedero con seguridad; pueden, pasando más allá del segundo, alcanzar la vida inmortal. 11

अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽसम्भूतिमुपासते ।

ततो भूय इव ते तमो य उ सम्भूत्याँ रताः ॥१२॥

Prende tu fe a la semilla de la naturaleza, tropieza a través de la oscuridad del ciego; prende tu fe las formas de la naturaleza, tropieza a través de una oscuridad aún más profunda. 12

अन्यदेवाहुः सम्भवादन्यदाहुरसम्भवात् ।

इति शुश्रुम धीराणां ये नस्तद्विचक्षिरे ॥१३॥

La semilla de la naturaleza trae un resultado; las formas de la naturaleza otro. Lo hemos oído de los sabios, que claramente lo han explicado. 13

सम्भूतिं च विनाशं च यस्तद्वेदोभयं सह ।

विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा सम्भुत्याऽमृतमश्नुते ॥१४॥

Aquellos que saben y pueden distinguir entre las formas de la naturaleza y las semillas de la naturaleza pueden, por lo primero, trascender lo perecedero con seguridad; pueden, pasando más allá de lo segundo, alcanzar la vida inmortal.

14

हिरण्मयेण पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम् ।

तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्माय दृष्टये ॥१५॥

Ellos han puesto un tapón de oro en el cuello de la botella. ¡Sácalo, Señor! Deja salir la realidad. Estoy lleno de anhelo. 15

व्यूह रश्मीन् समूहतेजः यत्ते रूर्य प्राजापत्य ।

पश्यामि योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि ॥१६॥

Protector, observador, controlador de todo, fuente de vida, sostenedor, no desperdicias luz; acumula luz, déjame ver ese bendito cuerpo - Señor de todo. Yo mismo soy Él. 16

वायुरनिलममृतमथेदं भस्मान्तं शरीरम् ।

ॐ क्रतो स्मर कृतं स्मर क्रतो स्मर कृतं स्मर ॥१७॥

La vida se funde en el todo prevaleciente, el eterno; el cuerpo se convierte en cenizas. ¡Mente! recuerda. 17

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।

युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूधेम

¡Luz santa! ilumina el camino para que sea posible recoger lo bueno que plantamos. ¿No son nuestras acciones conocidas por ti? No nos dejes crecer torcidos, a nosotros que nos arrodillamos y oramos una y otra vez.18

* * * *